

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. január 14.
(OR. en)

12569/20

Intézményközi referenciaszám:
2018/0251 (NLE)

ATO 64
CADREFIN 355

JOGALKOTÁSI AKTUSOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK

Tárgy: A TANÁCS RENDELETE a litvániai Ignalina atomerőmű nukleáris leszerelését segítő támogatási program létrehozásáról, valamint az 1369/2013/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

A TANÁCS (EU) .../... RENDELETE

(...)

**a litvániai Ignalina atomerőmű
nukleáris leszerelését segítő támogatási program létrehozásáról,
valamint az 1369/2013/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel a 2003. évi csatlakozási okmányra és különösen annak 56. cikkére, valamint az ahhoz csatolt 4. jegyzőkönyv 3. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmányhoz¹ (a továbbiakban: a csatlakozási okmány) csatolt, a litvániai Ignalina Atomerőműről szóló 4. jegyzőkönyvvel² (a továbbiakban: a 4. jegyzőkönyv) összhangban Litvánia kötelezettséget vállalt arra, hogy 2004. december 31-ig leállítja az Ignalina atomerőmű 1. blokkját és 2009. december 31-ig a 2. blokkját, továbbá hogy ezt követően pedig leszereli ezeket a blokkokat.
- (2) A csatlakozási okmányban vállalt kötelezettségeinek megfelelően és az Unió támogatásával Litvánia határidőre leállította a két blokkot és jelentős előrelépést tett azok leszerelése terén. Annak érdekében, hogy folytatódjon a sugárveszély szintjének csökkentése, további munkálatok elvégzésére van szükség. A rendelkezésre álló becslések alapján 2020 után e célból további pénzügyi forrásokra lesz szükség.

¹ HL L 236., 2003.9.23., 33. o.

² HL L 236., 2003.9.23., 944. o.

- (3) Az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységeknek meg kell felelniük az alkalmazandó uniós és tagállami jognak. Az Ignalina atomerőmű leszerelését a nukleáris biztonságra vonatkozó uniós joggal, nevezetesen a 2009/71/Euratom tanácsi irányelvvel¹ és a hulladékgazdálkodásra vonatkozó uniós joggal, nevezetesen a 2011/70/Euratom tanácsi irányelvvel² összhangban kell megvalósítani. A 2011/70/Euratom irányelv 4. cikkének (1) bekezdése és 7. cikkének (1) bekezdése alapján a kiégett fűtőelemek és a keletkező radioaktív hulladékok biztonságos kezelésével kapcsolatban a végső felelősség a tagállamokat terheli.
- (4) A Szovjetuniótól örökölt két, egyenként 1500 MW teljesítményű RBMK típusú reaktorral rendelkező Ignalina atomerőmű idő előtti leállítása és az azt követő leszerelése példa nélküli volt, és Litvánia számára rendkívüli pénzügyi terhet jelentett, amely nem áll arányban az ország méretével és gazdasági erejével. A 4. jegyzőkönyv leszögezi, hogy a Litvániának a leszerelési erőfeszítések elősegítésére és az Ignalina atomerőmű bezárásából és leszereléséből eredő következmények kezelésére nyújtott uniós pénzügyi támogatásnak megszakítás nélkül folytatódnia kell és azt meg kell hosszabbítani 2006-ot követően is, a következő pénzügyi terv időszakára.

¹ A Tanács 2009/71/Euratom irányelve (2009. június 25.) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról (HL L 172., 2009.7.2., 18. o.).

² A Tanács 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról (HL L 199., 2011.8.2., 48. o.).

- (5) Ez a rendelet a litvániai Ignalina atomerőmű leszerelését segítő támogatási program (a továbbiakban: a program) teljes időtartamára pénzügyi keretösszeget határoz meg, amely az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás¹ 17. pontja értelmében.
- (6) A programot hétéves időtartamra kell létrehozni, hogy időtartama igazodjon az (EU, Euratom) .../... tanácsi rendeletben²⁺ meghatározott többéves pénzügyi keret időtartamához.
- (7) A programra az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett irányításra, a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra, a pénzügyi támogatásra és a külső szakértők költségeinek megtérítésére – vonatkozó szabályokat.

¹ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

² A Tanács (EU, Euratom) 2020/... rendelete (...) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L ..., ..., ... o.).

+ HL: Kérjük, illesszék be a szövegbe az ST 9970/20 sz. dokumentumban szereplő rendelet számát és egészítsék ki a kapcsolódó lábjegyzetet.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- (8) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹, valamint a 2988/95/EK, Euratom², a 2185/96/Euratom, EK³ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁴ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – többek között a csalás – megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására, az elveszített, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetésére, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók kiszabására vonatkozó intézkedéseket. Így különösen az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/ Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy bármely más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

² A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

³ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁴ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

Az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ értelmében az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki, illetve amely uniós forrásokban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, a Számvevőszék, valamint – az (EU) 2017/1939 rendelet alapján megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében – az Európai Ügyészség számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (9) Ez a rendelet nem befolyásolja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107. és 108. cikke alapján lefolytatott, esetleges jövőbeli állami támogatásokkal kapcsolatos eljárások eredményét.
- (10) Az e rendelet szerinti finanszírozásnak a leszerelés biztonsági célkitűzéseit végrehajtó tevékenységekre kell összpontosulnia.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (11) A programnak magában kell foglalnia az ismeretek létrehozását és a tapasztalatok megosztását is. A program keretében a nukleáris leszerelési folyamattal kapcsolatban szerzett ismereteket, tapasztalatokat és leszűrt tanulságokat pedig a Bulgáriában, Szlovákiában és a Bizottságnak a Közös Kutatóközpont (JRC) telephelyein található nukleáris létesítményeiben folytatott leszerelési tevékenységekre vonatkozó más releváns uniós programokkal koordinálva és szinergiában terjeszteni kell az Unióban, mivel ezek az intézkedések biztosítják a legnagyobb uniós hozzáadott értéket, továbbá hozzájárulnak a munkavállalók és a lakosság biztonságához, valamint a környezet védelméhez. Az együttműködés hatókörét, folyamatát és gazdasági vonatkozásait a többéves munkaprogramban kell részletezni, és azokra a tagállamok közötti és/vagy a Bizottsággal kötött megállapodások is vonatkozhatnak.
- (12) A JRC-nek koordinált módon elő kell segítenie az ismeretek terjesztését a különböző uniós érdekelt felek között, például a következők révén: az Unióban végzett piacelemzések, valamint az ismeretek iránti uniós igények áttekintése és értékelése, az együttműködés lehetséges irányainak, az érdekelt feleknek és azoknak a területeknek a beazonosítása, ahol a program végrehajtása során létrehozott ismeretek a legnagyobb hozzáadott értéket nyújtanak, valamint az ismeretek megosztására szolgáló formátumok kidolgozása. A létrehozott ismeretek terjesztését a JRC-nek kell finanszíroznia. A tagállamoknak lehetőséget kell adni arra, hogy kezdeményezzék az ismeretek terjesztését célzó kapcsolatok és cserék kialakítását.

- (13) Az Ignalina atomerőmű leszerelését – a biztonság és a lehető legnagyobb hatékonyság garantálása érdekében – az elérhető legjobb műszaki szakértelem igénybevételével kell végrehajtani, kellő figyelmet fordítva a leszerelendő létesítmények jellegére és technológiai jellemzőire, tekintetbe véve ezáltal a legjobb nemzetközi gyakorlatokat.
- (14) Annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az e rendelet keretében elkülönített támogatás legnagyobb uniós hozzáadott értékét, Litvániának és a Bizottságnak gondoskodnia kell a leszerelési folyamat alakulásának hatékony nyomon követéséről és ellenőrzéséről, jóllehet a leszerelésért a végső felelősség Litvániát terheli. Ez magában foglalja a haladás és a teljesítmény hatékony mérését, valamint szükség esetén korrekciós intézkedések bevezetését. E célból létre kell hozni egy nyomonkövetési és tájékoztatási feladatokat ellátó bizottságot, amelynek társelnöki tisztét a Bizottság és Litvánia egy-egy képviselője látja el.
- (15) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás¹ (22) és (23) bekezdése alapján a programot egyedi monitoringkövetelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a különösen a tagállamokra nehezedő adminisztratív terhet és a túlszabályozást. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek alapján értékelhetők a program gyakorlatban kifejtett hatásai.

¹ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (16) Lehetővé kell tenni a programhoz elkülönített előirányzatok összegének és a programozási időszaknak az időközi értékelő jelentésben szereplő eredmények alapján történő felülvizsgálatát.
- (17) Az e rendelet keretében társfinanszírozott tevékenységeket az 1369/2013/EK tanácsi rendeletnek¹ megfelelően, Litvánia által benyújtott leszerelési tervben meghatározott határokon belül kell beazonosítani. Az említett terv meghatározza a program hatályát, valamint a leszerelés végállapotát és végső dátumát. Kiterjed továbbá a leszerelési tevékenységekre, az azokhoz kapcsolódó ütemtervre, a költségekre és a szükséges emberi erőforrásokra. Adott esetben Litvániának be kell nyújtania a terv frissített változatait a Bizottság részére azért, hogy ezeket a Bizottság figyelembe vehesse a munkaprogramok kidolgozása során.
- (18) A program szerinti tevékenységeket az Unió és Litvánia közös finanszírozásával kell lefolytatni. Az Unió által biztosított társfinanszírozás felső határértékét az elődprogramok során kialakított társfinanszírozási gyakorlatnak megfelelően kell meghatározni. A hasonló uniós programoknál alkalmazott gyakorlatot és Litvánia gazdasági megerősödését figyelembe véve a program kezdetétől az e rendelet keretében finanszírozott tevékenységek végrehajtásának végéig az uniós társfinanszírozási arányt az elszámolható költségek 86 %-ában kell megállapítani. A fennmaradó finanszírozást Litvániának, valamint az Unió költségvetésétől eltérő forrásokból – így például nemzetközi pénzügyi szervezetek és más adományozók révén – kell biztosítani.

¹ A Tanács 1369/2013/EK rendelete (2013. december 13.) a litvániai atomerőművek leszerelését segítő támogatási programokhoz nyújtott uniós támogatásról, valamint a 1990/2006/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 346., 2013.12.20., 7. o.).

- (19) Az 1369/2013/EK rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni.
- (20) A Tanács kellően figyelembe vette „A litvániai, bulgáriai és szlovákiai atomerőművek leszerelését támogató uniós programok: 2011 óta történt némi előrelépés, de még jelentős kihívások előtt állunk” című, 22/2016. sz. számvevőszéki különjelentést, az abban foglalt ajánlásokat és a Bizottság válaszát.
- (21) A Tanács nyugtázta a litvániai Ignalina atomerőmű nukleáris leszerelését segítő támogatási program (Ignalina-program) létrehozásáról, valamint az 1369/2013/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló tanácsi rendeletjavaslatról szóló, 2019. január 17-i európai parlamenti jogalkotási állásfoglalást.
- (22) A program a 2011/70/Euratom irányelv alapján létrehozott, a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezelésére vonatkozó szakpolitika végrehajtására irányuló litván nemzeti program hatálya alá tartozik.
- (23) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹ megfelelően kell gyakorolni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (24) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok alkalmazandók. Az említett szabályokat a költségvetési rendelet állapítja meg, meghatározva különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatás, közbeszerzés és pénzdíjak útján, valamint közvetett végrehajtás keretében történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkezve a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az uniós költségvetés védelmét célzó általános feltételrendszert is érintik.
- (25) Az uniós támogatás e rendeletben meghatározott végrehajtási módszereit és formáit annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek biztosítani a tevékenységek egyedi célkitűzéseinek teljesülését és az eredmények elérését, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terhet és a szabályok be nem tartásának várható kockázatait. Ennek keretében mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségekhez nem kapcsolódó finanszírozás alkalmazását a költségvetési rendelet 125. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említettek szerint,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez a rendelet létrehozza a litvániai Ignalina atomerőmű leszerelését segítő támogatási programot (a továbbiakban: a program) a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra.
- (2) A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra szóló költségvetését, valamint az uniós támogatás végrehajtási módszereit és formáit.

2. cikk
Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „leszerelés”: a nemzeti joggal összhangban álló azon adminisztratív és technikai intézkedések, amelyek lehetővé teszik egy nukleáris létesítmény szabályozói ellenőrzés alól való részleges vagy teljes kivonását, és amelyek célja a lakosság és a környezet hosszú távú védelmének biztosítása, ideértve az anyagokban és a nukleáris létesítmény telephelyén található reziduális radionuklidok szintjének csökkentését is;
2. „leszerelési terv”: a javasolt leszerelésről részletes információkat tartalmazó dokumentum, amely kiterjed a következőkre: a kiválasztott leszerelési stratégia; a leszerelési tevékenységek ütemterve, típusa és sorrendje; az alkalmazott hulladékgazdálkodási stratégia, ideértve a felszabadítást is; a javasolt végállapot; a leszerelés során keletkező hulladék tárolása és végleges elhelyezése; a leszerelés időkerete; a leszerelés teljes megvalósítására vonatkozó költségbecslések; valamint a célkitűzések, a várt eredmények, a mérföldkövek, a céldátumok, továbbá a kapcsolódó fő teljesítménymutatók, köztük adott esetben a megtermelt értéken alapuló mutatók. A leszerelési tervet a nukleáris létesítmény engedélyese készíti el, és az megjelenik a program többéves munkaprogramjaiban is.

3. cikk

A program célkitűzései

- (1) A program általános célkitűzése az, hogy támogatást nyújtson Litvánia számára az Ignalina atomerőmű leszerelésének végrehajtásához, különös hangsúlyt helyezve az ahhoz kapcsolódó biztonsági kihívások kezelésére, és egyúttal ismereteket teremtve a nukleáris leszerelési folyamattal és a leszerelési tevékenységekből származó radioaktív hulladékok kezelésével kapcsolatban.
- (2) A program egyedi célkitűzése az, hogy a leszerelési tervvel összhangban megtörténjen az Ignalina atomerőmű berendezéseinek és reaktoraknáinak a lebontása és dekontaminálása, ideértve a leszerelési tevékenységekből származó radioaktív hulladék kezelését is, továbbá hogy folytatódjon a leszerelés során keletkezett és a korábbiól visszamaradt hulladék biztonságos kezelése.
- (3) A program egyedi célkitűzéseinek részletes leírása az I. mellékletben szerepel. A Bizottság a 13. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében, végrehajtási jogi aktusok révén módosíthatja az I. mellékletet.

4. cikk

A program költségvetése

- (1) A program 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban történő végrehajtását szolgáló pénzügyi keretösszeg folyó áron 552 000 000 EUR.
- (2) Az (1) bekezdésben említett összegből az I. mellékletben szereplő tevékenységeken túlmenően fedezhető a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások, így például az előkészítő, a monitoring-, az ellenőrzési és az értékelési tevékenységek, ideértve a szervezeti információtechnológiai rendszereket is. Az ilyen kiadásokat dokumentálni kell.
- (3) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő tevékenységek költségvetési kötelezettségvállalásai felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.

5. cikk

Az ismeretek terjesztése

- (1) A program végrehajtási folyamata során keletkezett ismereteket uniós szinten terjeszteni kell.

- (2) Az (1) bekezdésben említett tevékenység végrehajtására irányuló tevékenységeket a JRC leszerelési és hulladékkezelési programja keretében kell finanszírozni az (Euratom) .../... tanácsi rendelet¹⁺ 2. cikkének 5. pontjában meghatározottak szerint. Az ismeretek strukturálását és a tagállamok felé történő terjesztését a JRC-nek kell koordinálnia.
- (3) Az ismeretek terjesztési folyamatának szerepelnie kell a 9. cikkben említett munkaprogramban és abban meg kell azt határozni.

6. cikk

Az uniós támogatás végrehajtási módszerei és formái

- (1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani vagy pedig közvetett irányítással, a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett jogalanyokkal.
- (2) A program szerinti uniós támogatás a költségvetési rendeletben meghatározott bármilyen formában nyújtható.

¹ A Tanács (Euratom) .../... rendelete (...) a nukleáris létesítmények leszerelésére és a radioaktív hulladékok kezelésére irányuló célzott pénzügyi program létrehozásáról, valamint az 1368/2013/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L ..., ..., ... o.).

⁺ HL: Kérjük, illesszék be a szövegbe az ST 12566/20 sz. dokumentumban szereplő rendelet számát és egészítsék ki a kapcsolódó lábjegyzetet.

II. FEJEZET

TÁMOGATHATÓSÁG

7. cikk

Támogatható tevékenységek

Kizárólag a 3. cikkben foglalt célkitűzéseket végrehajtó tevékenységek részesülhetnek uniós támogatásban.

8. cikk

Társfinanszírozási arányok

Törekedni kell egyfelől a Litvánia leszerelési erőfeszítéseivel kapcsolatosan nyújtott előcsatlakozási támogatás és az előző többéves pénzügyi programok során nyújtott támogatás keretében kialakított társfinanszírozási gyakorlat folytatására, másfelől adott esetben az egyéb forrásokból származó társfinanszírozás bevonására.

A programban 86 %-os összesített maximális uniós finanszírozási arány alkalmazható. A fennmaradó finanszírozást Litvániának, valamint az uniós költségvetéstől eltérő további forrásokból kell biztosítani. Az 5. cikkben említett ismeretterjesztéshez szükséges tevékenységeket az Unió 100 %-os arányban finanszírozza.

III. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, MONITORING, ÉRTÉKELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

9. cikk

Munkaprogram

- (1) A programot a költségvetési rendelet a költségvetési rendelet 110. cikkében említett többéves munkaprogram útján kell végrehajtani. A többéves munkaprogramot a 13. cikk (2) bekezdésében említett eljárás keretében kell elfogadni.
- (2) Az (1) bekezdésben említett többéves munkaprogramnak tükröznie kell a leszerelési tervet, amely kiindulási alapul szolgál a program monitoringjához és értékeléséhez.
- (3) Az (1) bekezdésben említett többéves munkaprogramban meg kell határozni az aktuális helyzetet, a célkitűzéseket, a várt eredményeket, a kapcsolódó teljesítménymutatókat és a források felhasználásának ütemtervét, valamint az ismeretek terjesztésére vonatkozó részleteket.

10. cikk

Jelentéstétel és monitoring

- (1) A 3. cikkben foglalt célkitűzések megvalósítása terén a program által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatókat a II. melléklet határozza meg.
- (2) A teljesítményjelentési rendszernek biztosítania kell, hogy a program végrehajtásának és eredményeinek monitoringjára vonatkozó adatokat hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós források címzettjei és adott esetben a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.
- (3) A Bizottság minden év végén elkészíti az előző években elvégzett munka végrehajtása terén elért haladásra vonatkozó jelentést, kitérve az ajánlati felhívások nyomán végzett tevékenységek arányára is, és benyújtja azt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

11. cikk
Értékelés

- (1) Az értékeléseket időben el kell végezni annak érdekében, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott időszak kezdetét követően kell elvégezni. Az időközi értékelésben foglalkozni kell a 9. cikkben említett többéves munkaprogram lehetséges módosításával is.
- (3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb öt évvel az 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi a program végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelésekből levont következtetéseket – saját észrevételeivel együtt – megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

12. cikk
Ellenőrzések

A költségvetési rendelet 127. cikkének értelmében vett általános megbízhatóság alapját az uniós és nemzeti hozzájárulás felhasználására vonatkozóan személyek vagy szervezetek – köztük az uniós intézmények vagy szervek által felhatalmazott személyektől vagy szervezetektől eltérő személyek vagy szervezetek – által végzett ellenőrzések képezik.

13. cikk
A bizottság

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

Ha a bizottságnak írásbeli eljárás keretében kell véleményt nyilvánítania, az ilyen eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

IV. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

- (1) Az uniós források címzettjeinek fel kell tüntetniük az említett források eredetét, és különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során biztosítaniuk kell az uniós támogatás láthatóságát azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, a program alapján végzett tevékenységekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan.
- (3) A program számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben foglalt célkitűzésekhez.

15. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1369/2013/EK rendelet hatályát veszti.

16. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az 1369/2013/EK rendelet alapján megkezdett tevékenységek folytatását vagy módosítását, amely utóbbi rendelet továbbra is alkalmazandó az említett tevékenységekre azok lezárásáig.
- (2) A program pénzügyi keretösszege fedezheti továbbá a program és az azon intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásokat is, amelyeket az 1369/2013/EK rendelet alapján fogadtak el.
- (3) Szükség esetén előirányzatok vihetők be a 2027 utáni uniós költségvetésbe a 4. cikk (2) bekezdésben meghatározott kiadások fedezésére a 2027. december 31-ig be nem fejezett tevékenységek igazgatásának lehetővé tétele érdekében.

17. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

A program célkitűzéseinek részletes leírása

1. A program általános célkitűzése az, hogy támogatást nyújtson Litvánia számára az Ignalina atomerőmű leszerelésének végrehajtásához, különös hangsúlyt helyezve az ahhoz kapcsolódó biztonsági kihívások kezelésére. Miután a kiégett fűtőelem-kötegeket eltávolították a reaktorépületekből, a program keretében megoldandó következő fő biztonsági kihívás a reaktormagok szétszerelése, valamint a leszerelés során keletkezett és a korábbról visszamaradt hulladék további biztonságos kezelése.
2. A 2021-től kezdődő finanszírozási időszakban a program a Litvánia által az 1369/2013/EK rendelet alapján benyújtott leszerelési tervben szereplő tevékenységeket fogja támogatni, különösen a következőket:
 - a) a reaktoraknak felső és alsó zónájának lebontása és dekontaminálása, a leszerelési tervvel összhangban. Az e célkitűzés tekintetében elért haladást az eltávolított anyagok mennyisége és típusa, valamint a megtermelt érték alapján kell mérni;

- b) a reaktoraknak központi zónájának (grafitmagok) lebontására és dekontaminálására vonatkozó tervek kidolgozása. Az e célkitűzés tekintetében elért haladást a megtermelt érték alapján kell mérni. Ezt a célkitűzést 2027 előtt kell teljesíteni, mivel akkor fogják kiadni a 2027 utánra ütemezett tényleges lebontási és dekontaminálási műveletek végrehajtására vonatkozó megfelelő engedélyeket;
- c) a leszerelés során keletkezett és a korábról visszamaradt hulladékok biztonságos kezelése az ideiglenes tárolóba helyezéssel vagy a végleges elhelyezéssel (a hulladékkategóriától függően), ideértve a hulladékgazdálkodási infrastruktúra teljes kiépítését is, amennyiben szükséges. Ezt a célkitűzést a leszerelési tervvel összhangban kell megvalósítani. Az e célkitűzés tekintetében elért haladást a biztonságos tárolóba helyezett vagy véglegesen elhelyezett hulladékok mennyisége és típusa, valamint a megtermelt érték alapján kell mérni;
- d) az épületbontási program végrehajtása. Az e célkitűzés tekintetében elért haladást az elbontott épületek mennyisége, valamint a megtermelt érték alapján kell mérni;
- e) a leszerelési engedély megszerzése, miután az Ignalina atomerőmű 1. és 2. egységéből eltávolították a fűtőelemeket;

f) a sugárveszély csökkentése. Az e célkitűzés tekintetében elért haladást a tevékenységekre és a létesítményre vonatkozó biztonsági értékelések segítségével kell mérni, azonosítva a potenciális sugárterhelés fellépésének lehetséges módjait, valamint megbecsülve a potenciális sugárterhelés valószínűségét és nagyságrendjét.

3. Az Ignalina atomerőmű leszerelési terve meghatározta a program munkalebontási struktúráját (az Ignalina atomerőmű leszerelésére vonatkozó tevékenység- és projektlebontási hierarchikus struktúrát). E struktúra első szintjét az alábbi hat tétel alkotja:

- a) P.0. „A vállalkozások tevékenységeinek megszervezése”;
- b) P.1. „A leszerelés előkészítése”;
- c) P.2. „A létesítmények szétszerelése/lebontása és a telephelyek helyreállítása”;
- d) P.3. „A kiegészítő nukleáris fűtőelemek kezelése”;
- e) P.4. „Hulladékkezelés”;
- f) P.5. „Az üzemeltetést követő program”.

A P.0., „A vállalkozások tevékenységeinek megszervezése” elnevezésű tétel a következőkre terjed ki: a vállalkozói tevékenységek irányítása, felügyelete és minőségbiztosítása, radiológiai és ökológiai megfigyelés, fizikai biztonság, mérnöki tanácsadói szolgáltatások, valamint jogi támogatás a vállalkozói tevékenységekhez és a nyilvános kommunikációhoz.

A P.1., „A leszerelés előkészítése” elnevezésű tétel a következőkre terjed ki: a leszerelés előfeltételeinek megteremtése (így például a berendezések leltárba vétele és a radiológiai jellemzők megállapítása), az infrastruktúra átalakítása, a berendezések beszerelése és létesítmények építése, a rendszerek és a berendezések elkülönítése, valamint a feldolgozórendszerek, a berendezések és a létesítmények dekontaminálása.

A P.2., „A létesítmények szétszerelése/lebontása és a telephelyek helyreállítása” elnevezésű tétel a következőkre terjed ki: a reaktorok és a feldolgozó berendezések/rendszerek lebontása, a hulladék előkezelése, a létesítmények lebontása és telephely-helyreállítás.

A P.3., „A kiégett nukleáris fűtőelemek kezelése” elnevezésű tétel a következőkre terjed ki: a kiégett nukleáris fűtőanyagok kezelése és tárolása.

A P.4., „Hulladékkezelés” elnevezésű tétel a következőkre terjed ki: az üzemeltetési és leszerelési tevékenységek során keletkező nagyon alacsony, illetve közepes aktivitású radioaktív hulladék kezelése, kondicionálása, tárolása és végleges elhelyezése.

A P.5., „Az üzemeltetést követő program” elnevezésű tétel a következőkre terjed ki: a létesítmények, az energiaforrások, a vízellátás, a szennyvízkezelés és a víztisztítás üzemeltetése és karbantartása.

4. A 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti finanszírozási időszakban felmerülő legnagyobb biztonsági kihívások kezelése a P.1-es, P.2-es és P.4-es tételekhez tartozó tevékenységekkel történik. Konkrétan a reaktormagok leszerelése a P.2-es tétel keretébe tartozik. A kisebb kihívások kezelése a P.3-as tétel keretében történik, míg a P.0-ás és a P.5-ös tétel a leszerelést támogató tevékenységekre terjed ki.
5. Ennek megfelelően a többéves munkaprogram kidolgozásakor a Bizottság – Litvániával szorosan együttműködve – megfontolja a rendelkezésre álló összegeknek az 1. táblázatban azonosított prioritások szerinti szétosztását, a 8. cikk sérelme nélkül.

1. táblázat

#	Tétel	Prioritás
P.0.	A vállalkozások tevékenységeinek megszervezése	II.
P.1.	A leszerelés előkészítése	I.
P.2.	A létesítmények szétszerelése/lebontása és a telephelyek helyreállítása	I.
P.3.	A kiegészítő nukleáris fűtőelemek kezelése	II.
P.4.	Hulladékkezelés	I.
P.5.	Az üzemeltetést követő program	III.

6. A program keretében a leszerelési folyamattal kapcsolatban szerzett ismereteket és tapasztalatokat, valamint leszűrt tanulságokat terjeszteni kell az uniós érdekelt felek körében, ezáltal növelve a program uniós hozzáadott értékét. E tevékenységek közé tartozhatnak az alábbiak:
- kapcsolatok és cserék kialakítása az uniós érdekelt felek körében, beleértve a tagállamok által kezdeményezetteket is,
 - az explicit ismeretek dokumentálása és ezen ismeretek többoldalú tudástranszferek keretében történő elérhetővé tétele a leszereléssel és a hulladékkezeléssel kapcsolatos irányítási kérdések, a bevált vezetői gyakorlatok, valamint az üzemeltetési és szervezeti szintű technológiai kihívások és leszerelési folyamatok tekintetében, potenciális uniós szinergiák létrehozása céljából.

Ezeket a tevékenységeket az elszámolható költségek 100 %-ában az Unió finanszírozza.

A JRC-nek be kell számolnia az ezen tevékenységek tekintetében elért haladásról, és azt a többéves munkaprogramjában meghatározott mutatók alapján mérnie kell.

7. A kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok mélységi geológiai tárolóban történő végleges elhelyezése és ennek előkészítése nem fedezhető a 4. cikk (1) bekezdésében említett pénzügyi keretösszegekből.

II. MELLÉKLET

A 3. cikkben foglalt célkitűzések megvalósítása terén a program által elért haladásra vonatkozó jelentéstételhez alkalmazandó mutatók

1. A radioaktív hulladékok kezelése:

- a biztonságos tárolóba helyezett vagy véglegesen elhelyezett hulladékok mennyisége és típusa, típusonként megadva az éves célkitűzéseket, teljesítve a programban megjelölt mérföldköveket.

2. Lebontás és dekontaminálás:

- az eltávolított anyagok mennyisége és típusa, típusonként megadva az éves célkitűzéseket, teljesítve a programban megjelölt mérföldköveket.
